

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
РІВНЕНСЬКИЙ АВТОТРАНСПОРТНИЙ КОЛЕДЖ

ПРОГРАМА
ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З
ОХОРОНИ ПРАЦІ

ІНСТРУКЦІЯ № 1

Рівне – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
РІВНЕНСЬКИЙ АВТОТРАНСПОРТНИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського автотранспортного
коледжу НУВГП

«15» лютого 2018 р. № 17-осн.

**ПРОГРАМА
ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

(інструкція № 1)

Програма вступного інструктажу з охорони праці включає в себе основні питання щодо забезпечення охорони праці, пожежної та техногенної безпеки працівників коледжу, а саме: Загальні відомості про коледж та його структуру.

Види та джерела небезпеки на території, виробничих і навчальних приміщеннях, тощо.

Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі.

Побутовий травматизм, його попередження та дії у разі нещасних випадків у побуті.

Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма поширюється на працівників коледжу та інших учасників навчально-виховного процесу під час перебування в навчальному закладі та на його території.

1.2. Програму розроблено відповідно до законодавчих і нормативно – правових актів сфери охорони праці і безпеки життєдіяльності.

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила пожежної безпеки та правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

2. ВИМОГИ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Загальні відомості про коледж та небезпечні фактори

2.1.1. Рівненський автотранспортний коледж НУВГП, розташовано у м. Рівне на вул. Відінська, 35, в своїй структурі він має такі підрозділи:

- навчальний корпус, де розташовані адміністративні, навчальні кабінети, бібліотека, читальний зал;
- лабораторний корпус, де розташовані навчальні лабораторії, майстерні;
- побутовий корпус, де розміщені: спортзал, їдальня, актовий зал;
- гуртожитки № 1 вул. Відінська, 18 та № 2 – вул. Відінська, 35;
- автодром;
- спортивні майданчики;

Небезпеку для життя та здоров'я працівників у коледжі можуть становити:

- уся сукупність технічних, електричних пристроїв, пристосувань, що застосовуються чи використовуються під час роботи чи навчально – виховного процесу;
- мікрокліматичні фактори (температура повітря, швидкість руху повітря);
- високий рівень електромагнітного випромінювання (при роботі з комп'ютерами, електричними пристроями, тощо);
- недостатня освітленість приміщень;
- мережа живлення електричних пристроїв напругою 220 В;

- транспорт, що рухається територією навчального закладу; відкриті люки, колодязі, ями, канави, тощо;

2.2. Загальні вимоги з охорони праці.

2.2.1. Працівники зобов'язані:

- виконувати вимоги з охорони праці, передбачені відповідними правилами та інструкціями, дотримуватися трудової дисципліни.
- берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо, бережливо ставитися до майна коледжу.
- дотримуватися Правил особистої гігієни і санітарних норм.
- виконувати лише ту роботу, яку доручив керівник робіт після відповідного інструктажу.
- не допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у розв'язанні конфліктних ситуацій.
- не виносити з навчального закладу матеріальні цінності, які належать коледжу.
- працювати у спецодязі та використовувати індивідуальні засоби захисту.
- співпрацювати з адміністрацією навчального закладу щодо створення безпечних умов роботи (повідомляти про всі недоліки, що можуть призвести до небезпеки під час роботи чи навчально-виховного процесу).
- негайно повідомляти керівника коледжу про всі випадки травматизму працівників коледжу як під час навчально – виховного процесу так і в побуті.

2.2.2. Під час пересування по території треба бути уважним, прислухатися до сигналів транспорту, що рухається. При зустрічному русі працівникам слід триматися правої сторони.

2.2.3. Доторкатися до обірваних і з пошкодженою ізоляцією електропроводів забороняється.

2.2.4. Заборонено наступати на кришки люків, різні перекриття ям, канав та котлованів, щоб не впасти в них.

2.2.5. Необхідно вивчати попереджувальні знаки, звукову і світлову сигналізацію, що діють на території та в приміщенні закладу.

2.2.6. На території, у виробничих санітарно-побутових приміщеннях, на робочому місці треба дотримуватись чистоти і виконувати вимоги особистої гігієни.

2.2.7. Для запобігання простудним захворюванням необхідно стежити, щоб одяг і взуття не були мокрими, уникати протягів і вимагати від адміністрації усунення їх, не переохолоджуватись.

2.2.8. Приступати до роботи без інструктажу на робочому місці забороняється. Для обслуговування робіт з підвищеною небезпекою необхідно мати посвідчення на право проведення цих робіт.

2.2.9. Робоче місце повинно підтримуватись в чистоті і порядку.

2.2.10. Не дозволяється завалювати місця і проходи матеріалами, відходами та іншими предметами.

2.2.11. Перед початком роботи треба перевіряти:

а) справність устаткування, інструменту;

б) наявність і справність захисних огорож, небезпечних місць, механізмів, драбин, настилів тощо;

в) наявність надійного заземлення металевих частин устаткування, машин, механізмів, а також труб, у які взята електропроводка;

г) арматуру електричного освітлення, що захищає очі від прямого попадання світла, наявність нормального освітлення робочого місця як природним, так і штучним світлом.

2.2.12. Необхідно стежити за достатньою вентиляцією на робочому місці.

2.2.13. Після закінчення роботи необхідно прибрати своє робоче місце і повідомити керівника про всі несправності, які не були усунуті під час роботи.

2.2.14. Приступаючи до обслуговування устаткування, обладнання, необхідно вивчити інструкцію про його експлуатацію. Перед пуском слід переконатися в його справності і що пуск його нікому не загрожує небезпекою.

2.2.15. Якщо під час огляду виявлені будь-які несправності в обладнанні або його запобіжних

пристроях, слід повідомити про це керівника і до усунення їх до роботи не приступати.

2.2.16. Забороняється:

- а) залишати працююче устаткування без нагляду, навіть при короточасній відсутності необхідно зупинити його і повідомити про це керівника;
- б) доторкатися до рухомих частин обладнання і спиратися на нього;
- в) користуватися рукавицями під час робіт, де є небезпека захоплення їх обертовими частинами;
- г) користуватися несправними засобами індивідуального захисту.

2.2.17. Не дозволяється допускати на своє робоче місце осіб, які не мають відношення до виконуваної роботи, довіряти працююче устаткування, обладнання іншому працівникові.

2.3. Загальні вимоги з електробезпеки

2.3.1. Електричний струм силою 0,1А смертельно небезпечний для людини. Для попередження електротравм усе електрообладнання повинне бути заземленим (зануленим).

2.3.2. Перед початком роботи на електрифікованому устаткуванні, необхідно перевіряти його справність, ізоляцію проводів і надійність заземлення. Доторкатися до оголених струмоведучих і незахищених частин електроустаткування забороняється.

2.3.3. У разі виявлення порушення ізоляції електропроводів, відкритих струмоведучих частин електроустаткування або порушення заземлення треба негайно повідомити про це свого безпосереднього керівника для вжиття заходів щодо усунення несправності.

2.3.4. Проводити самому ремонт електроустаткування забороняється. Цю роботу повинен виконувати тільки електрик, що має допуск до обслуговування електроустаткування.

2.3.5. При перерві в подачі електроенергії, а також коли треба залишити робоче місце, необхідно вимкнути устаткування, машину чи механізм.

2.3.6. При роботах, під час виконання яких можна випадково доторкнутися до струмоведучих частин, треба застосувати тільки справні і випробувані діелектричні засоби захисту.

2.4. Загальні вимоги з пожежної безпеки

2.4.1. При влаштуванні на роботу та періодично під час роботи, всі працівники коледжу проходять інструктаж з пожежної безпеки в об'ємі «Програми вступного інструктажу з пожежної безпеки».

2.4.2. Працівники коледжу перед початком роботи в коледжі повинні ознайомитися з пожежним інвентарем, запам'ятати, де він знаходиться, і що можна застосувати для гасіння пожежі та дотримуватись принципу: будь-яку пожежу легше попередити, ніж загасити.

2.4.3. Захаращувати, закривати пожежні проїзди і проходи до пожежного інвентарю, устаткування і пожежних кранів забороняється.

2.4.4. Палити цигарки і кидати недопалки у приміщенні та на території закладу, установи забороняється.

2.4.5. Необхідно стежити за справністю електрообладнання, не допускати його перегрівання, перевіряти змащування тертьових частин механізмів, своєчасно усувати несправності.

2.4.6. Забороняється:

- а) кидати в приміщеннях на підлогу папір, промаслені ганчірки та інші горючі матеріали (прибирати їх треба в спеціальні металеві ящики для відходів і після закінчення робочої зміни виносити з приміщення).
- б) затуляти електролампи папером або тканиною, підв'язувати їх неізолюючими матеріалами, чіпляти на електровимикачі, на електропроводи одяг, забивати металеві цвяхи між дротами;
- в) вмикати в електромережу прилади, які можуть призвести до непередбачених навантажень;
- г) замінювати перегорілі запобіжники дротом - «жучками».

2.4.7. Працюючи з вогнебезпечними матеріалами, необхідно додержуватись протипожежних вимог і мати на робочому місці засоби для гасіння пожежі (пісок, воду, вогнегасники та ін.). Їх треба застосовувати відповідно до інструкцій – залежно від характеру речовини, що горить, і речовини, якою гасять пожежу.

2.4.8. Виходячи останнім з приміщення, необхідно вимкнути електромережу (за винятком чергового освітлення).

2.4.9. Про всі помічені порушення пожежної безпеки необхідно повідомити керівника.

2.4.10. У разі виникнення пожежі треба негайно повідомити про це пожежну охорону по телефону «101», керівництво навчального закладу.

3. ПОБУТОВИЙ ТРАВМАТИЗМ. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ДІЇ У РАЗІ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ У ПОБУТІ

3.1. Під нещасними випадками в побуті слід розуміти не пов'язані з роботою чи навчально-виховним процесом травми, зокрема отримані внаслідок заподіяних тілесних ушкоджень іншою особою, отруєння, самогубства, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою, травми, отримані внаслідок стихійного лиха, контакту з тваринами тощо, які призвели до ушкодження здоров'я потерпілих.

3.2. Факт ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

3.3 Документом, що підтверджує ушкодження здоров'я особи, є листок непрацездатності чи довідка з лікувально-профілактичного закладу.

3.4. Для попередження побутового травматизму слід чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності, бути обережним щодо особистого стану здоров'я та стану здоров'я оточуючих. Застосовувати знання щодо попередження травм, отримані на заняттях безпеки життєдіяльності, виховних годинах, предметних заняттях та під час навчально-виховного процесу.

3.5. Працівники зобов'язані виконувати:

3.5.1. Правила поведінки в небезпечній ситуації:

- оцінити рівень небезпеки. Якщо ситуація загрожує життю, часу на роздуми немає, слід діяти негайно;
- якщо загрози життю немає, спочатку потрібно заспокоїтися;
- якщо не впораєтесь з ситуацією, слід скласти план дій і виконувати його;
- якщо потрібна допомога, необхідно звернутися до рятувальних служб, родичів, сусідів, випадкових перехожих;

3.5.2. Правила поведінки під час грози:

- якщо гроза застала вдома, слід зачинити вікна, вимкнути з розеток електроприлади, не виходити з дому;
- якщо гроза застала надворі, потрібно намагатися сховатися в найближчому приміщенні;
- якщо під час грози ви перебуваєте на відкритому місці, слід сховатися в яру, під кущами;
- не можна ховатися від грози під високим поодиноким деревом, високовольтною лінією електропередач, у річці;
- треба відкласти на 15-20 м від себе всі металеві речі;
- якщо гроза застала в автомобілі, слід залишатися в ньому.

3.5.3. Дії у разі нещасних випадків у побуті:

- заспокоїтися та заспокоїти оточуючих;
- викликати швидку допомогу за телефоном **103**;
- за змогою надати потерпілому першу (долікарську) допомогу: провести штучне дихання, зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку, тощо.

4. ПЕРША (ДОЛІКАРСЬКА) МЕДИЧНА ДОПОМОГА

4.1. Перша долікарська медична допомога – це своєчасна, правильна медична допомога потерпілому від нещасного випадку, аварії чи захворювання, яка надається до приїзду лікарів.

4.2. У разі виявлення студентом аварійної ситуації, під час якої постраждалий отримав певні ушкодження, потрібно негайно повідомити про це педагогічних працівників – викладачів, керівників, адміністрацію.

4.3. У випадку, коли неможливо повідомити про аварійну ситуацію працівників навчального закладу, слід самостійно викликати швидку медичну допомогу за телефонним номером **103**, описавши коротко стан здоров'я та ушкодження, які отримав постраждалий. Обов'язково

потрібно вказати відомості про місце перебування в навчальному закладі постраждалого та адресу, назвати номер свого телефону. Після чого діяти відповідно до ситуації, в залежності від травм отриманих потерпілим.

4.4. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом:

4.4.1. Обов'язково знеструмити потерпілого:

- вимкнути рубильник або викрутити запобіжник;
- вимкнути мережу живлення;
- сухою палицею відкинути від потерпілого провід, що перебуває під напругою;
- відтягти потерпілого від електричних проводів, струмопровідних частин установки.

4.4.2. При цьому слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф, прогумований плащ, інший ізоляційний матеріал. Дуже бажано стати на підручний ізоляційний предмет (суху дошку, згорток сухого спецодягу, тощо);

- якщо після звільнення потерпілого від дії струму він не дихає, то потрібно негайно зробити штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця. Найбільш ефективним методом штучного дихання є «з рота в рот» або «з рота в ніс»;
- після завершення вдудування повітря в рот чи ніс потерпілому дати можливість вільного видиху. Частота вдудування повітря потерпілому повинна бути 12-13 разів на хвилину.

4.5. Перша допомога при переломах, вивихах, розтягненні зв'язок, суглобів, ударах:

- при переломах, вивихах необхідно надати потерпілому зручне положення, що виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це досягається шляхом накладання шини, за її відсутності можна використати палиці, дошки, фанеру тощо;
- особливо небезпечні травми хребта. У таких випадках необхідно обережно, не піднімаючи потерпілого, підсунути під його спину дошку, щит, двері тощо;
- при переломі ребер необхідно міцно забинтувати груди або стягнути їх рушником під час видиху;
- при переломах і вивихах ключиці у підм'язову западину слід покласти вату або інший матеріал, зігнути руку в лікті під прямим кутом і прибинтувати її до тулуба;
- при переломах і вивихах кисті та пальців рук потрібно зробити так: кисть руки з вкладеним у долоню жмутом вати, бинта (пальці зігнуті) прикласти до шини, що має починатися біля середини передпліччя і закінчуватися біля кінчиків пальців, і перебинтувати;
- при розтягненні зв'язок суглобів – підняти хвору кінцівку вгору, накласти холодний компрес та тісну пов'язку, забезпечити спокій до прибуття лікаря;
- при ударах забезпечити потерпілому повний спокій, накласти на місце удару холодний компрес. При ударах із синцями не слід класти примочки, місце удару змастити йодом і накласти пов'язку.

4.6. Перша допомога при опіках, теплових ударах:

- при наданні першої допомоги при опіках, теплових ударах слід швидко припинити дію високої температури;
- при появі різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого потрібно негайно вивести на свіже повітря або в тінь, покласти, розстебнути тісний одяг, на голову і на серце покласти холодні компреси, дати пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпіло облити холодною водою;
- при припиненні дихання або його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

4.7. Перша допомога при обмороженні, переохолодженні:

- обмороження виникає при місцевій дії холоду на тіло;
- при обмороженні I ступеня слід розтерти обморожені місця тіла сухою теплою тканиною до почервоніння;
- при обмороженні II-III ступенів – накласти стерильні сухі пов'язки і забезпечити негайну доставку потерпілого в лікарню;
- при легкому ступені переохолодження тіло слід розігріти розтиранням і дати випити кілька склянок теплої рідини;
- при середньому і тяжкому ступенях – тіло енергійно розтерти вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дати багато пити.

4.8. Надання першої допомоги при пораненні й кровотечі:

- перша допомога при пораненні та кровотечі зводиться до обережного накладання на рану індивідуального пакета. При цьому мити рану водою, змивати кров з рани заборонено;
- якщо індивідуального пакета немає, для перев'язування використовуйте чисту носову хустинку. У цьому випадку приготувану для перев'язування тканину змочіть йодом так, щоб пляма йоду трохи перебільшувала розміри рани;
- при кровотечі необхідно підняти поранену кінцівку, закрити рану перев'язувальним матеріалом і притиснути ділянку біля неї на 4-5 хв, не торкаючись рани пальцем;
- за відсутності гумової трубки або стрічки, що розтягується, для джгута можна застосовувати інші матеріали (мотузку, ремінь, рушник тощо).

4.9. Перша допомога при отруєнні:

- причиною отруєння є проникнення в організм людини різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 год, інколи через 20-26 год;
- при харчовому отруєнні потерпілому кілька разів слід промити шлунок (примушують випити 1,5- 2 л води, а потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистих промивних вод;
- можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля. Потім – багато чаю, але не їжу. Якщо після отруєння минула 1-2 год і отрута потрапила із шлунку до кишечника, то викликати блювання немає сенсу.
- Дії при харчовому отруєнні:
- за перших ознак харчового отруєння треба звернутися до лікаря або викликати швидку допомогу за номером 103;
- якщо є підозра, що отруєння спричинене грибами, слід негайно викликати швидку допомогу – важливу роль грає кожна хвилина;
- до прибуття лікарів бажано промити шлунок, а потім випити води або несолодкого чаю.

4.10. Перша допомога при ураженні хімічними речовинами:

- якщо хімічна речовина рідка, її треба негайно змити проточною водою впродовж 15-30 хв;
- якщо хімічна речовина потрапила в очі, слід промивати їх холодною водою впродовж 15-30 хв. Око треба розплющити, а струмінь води спрямовувати до його внутрішнього кутика;
- якщо речовина суха, її треба струсити чи зняти сухою ганчіркою (не можна здувати, щоб порошок не потрапив в очі);
- тільки після цього уражене місце потрібно промити водою;
- діти і люди похилого віку потребують негайної госпіталізації, навіть при незначному ураженні хімічними речовинами;
- за перших ознак отруєння слід викликати швидку допомогу за номером **103**;
- до лікарні треба взяти посуд та етикетку від хімічної речовини, що викликала отруєння.

Інженер з ОП _____ С.І. Омельчук

УЗГОДЖЕНО: Голова профспілки _____ М.А. Ярошук

Юрисконсульт _____ О.С. Романюк

